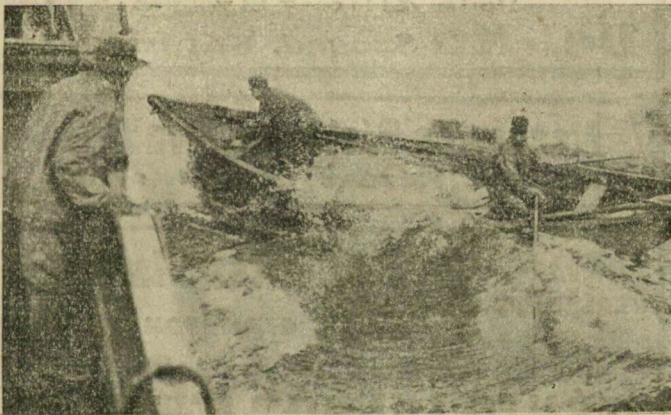

Egyságos MORA FERENC író és könyvtárigazgató
nak, S z e g e d, Somogyi könyvtár.

A TISZA

VÍZISPORTLAP * FELELŐS SZERKESZTŐ Dr. KÁLLAI EMIL

ESŐBEN, SZELBEN...

I. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM

SZEGED, 1930 NOVEMBER

Előfizetési ár egész évre 3 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szeged, Feketesas ucca 15. Telefon 10-85. Megjelenik havonta

Á R A
30
FILLÉR

JOHNSON CSÓNAKMOTOR

3 HP, 10 HP, 16 HP, 32 HP típusban kedvező fizetési feltételek mellett beszerezhető

ALFÖLDI GÉPKERESKEDELMI RT.

Ford képviselet Szeged, Feketesas ucca 22. *Ford* képviselet.

VEGYEN UJ CIPŐT!

Egységárak: P. 14⁵⁰, 19⁵⁰, 24⁵⁰, 29⁵⁰

STRANDCIPŐK!

Harisnyát is csak itt vegyen:

Del-Ka Szeged, Kárász u. 14.

Fischer és Pártos uridivatüzlet

Szeged, Kárász ucca 1. szám.

Sehol olcsóbban!

KERÉKPÁR, VARRÓGÉP, GRAMOFON ÉS RÁDIÓ

vezető márkák nálam kaphatók előnyös részletfizetésre

SZÁNTÓ SÁNDOR gépkereskedő Szeged, Kiss-palota, K ss ucca 2.

Legolcsóbb, legszebb és legjobb

csónakok, motorosok, vitorlások, szandolinok

havi részletre kaphatók

STEINBOCK PÁL speciális csónakkészítőnél

Szeged, Felsőfiszpart 6. szám.

G.F.B. az egyedüli magyar gyártmány **G.F.B.**

gyári lerakata **Dollák Testvéreknél Szeged,** Csekonics ucca és Széchenyi tér. **G.F.B. gyártmányú kőidőtruha különlegességek**

A
TISZA

2

Szeged ünnepe

A Tisza hullámsirjából új életre kelt Szeged szent esküvel fogadta meg félszázaddal ezelőtt, hogy templomot épít az árvíz emlékére.

A legmagyarabb város hűségesen beváltoita most ígéretét és az árkádokövezte, festői szépségű téren emelt székesegyházat fényes ünnepek közt, az ország közjogi, katonai és egyházi méltóságainak jelenlétében szentelték fel.

A nemzet nagyjainak pantheonja simul az árkádok mentén a díszes tér falaihoz s ami értékeset bensőséges tartalomban és külsőséges megjelenésben Kis-Magyarország a templomszenteléssel kapcsolatos kulturális ünnepek keretében adni csak tudott, az mind méltó kifejezésre jutott a szegedi ünnepek ideje alatt.

E kulturális ünnepekkel, a magyar műveltség beszédes bizonyítékaival, Szeged megtette kötelességét az országgal és önmagával szemben. Viszont Kis-Magyarország is a mi eddig elhanyagolt városunkkal szemben most tette meg először maradéktalanul kulturális kötelességét.

A kulturális, egyházi és katonai ünnepek hármas egységében történeti templomszentelés alkalmából így adtak egymásnak

A szegedi fogadalmi templom.

Szegeden testvéri találkozót azok a hazafias szempontok, amelyek közül az egyik országos, a másik helyi vonatkozású, de egyaránt hatékonyan szolgálják a magyar nemzet kulturigényeinek jogos érvényesülését.

Úszás Evezés Vitorlázás Csónakmotorsport Strandélet

Ahol fedett uszoda van, mindenütt megindult az őszi uszósport, itthon is, a külföldön is. Különösen a külföldről kitűnő időket jelentenek. Arne Borg visszavonulása óta először hallunk svéd rekordról. A stockholmi Hellas állította fel a 4x100 m-es gyorsuszóstafétában 4 p 17.8 mp-cel. Az 1:04.5 átlag ma már semmit sem jelent Európa uszósportjában. Barcelonában Ramon Antigas 22.47.2-re javította meg az 1500 m uszás spanyol rekordját. (Halasy magyar rekordja 21.25!) Aumacella kisasszony 300 méteren 5.08.4 (Sipos Mancsi magyar ideje 4.57.8), 400 m-en 6.57 (Tóth Ilonka 6.35.2) és 500 m-en 8.52-vel teremtett új spanyol női rekordokat. Jó a norvég 1000 méteres új rekord, amelyet Kristoffersen uszolt 14.43.7 alatt. (Halasy ideje 14.23.2.) A genfi tavat 9 fokos hőmérsékletnél 10 nő és 16 férfi uszta át. Vassz győzött a férfiak csoportjában 17 perc alatt. A női győztes Bricaad kisasszony lett, de idejét elfeledték mérni. Az amszterdami »Het Y« huszadszor nyerte az idén Hollandia vízipólóbajnokságát. Ennek az örömeire uszóversenyt rendezett. A Het Y 2:2 eldöntetlen eredménnyel mérkőzött Hollandia válogatott csapata ellen, amelyből persze a Het Y tagjai ezuttal hiányoztak. Ugyanakkor a Het Y új hollandi rekordot állított fel a 4x200 m-es gyorsuszóstafétában 10:44 idővel, amellyel Magyarországon harmadik sem lehetne a hollandus rekordercsapat. A kölni vízipólóturnát nagy meglepetésre a Duisburg 98 csapata nyerte, Barmen, Sparta és Düsseldorf

csapatai előtt. A győztes csapatban Schneider bizonyult a legjobbnak, akiben új tehetség kibontakozását látják Németországban. Egymaga 15 gólt lőtt. Heilbronnban a göppingeni Schwartz folytatta diadalutját, aki a 200 méteres melluszást ismét a világrekord közelségében 2 perc 48.4 mp-es nagyszerű idővel nyerte. Pompás időt ért el a berlini Aphrodite versenyén a 100 méteres ifjúsági hátuszásban Zapfel kisasszony. 1:29.6 eredmény egy gyermekleánytól olyan teljesítmény, aminőt nem minden nap találunk Európában.

Szegedi uszó elismerése. A magyar uszó- és vízipólósport öt kiválósága megkapta az őszi magyar—olasz uszómérkőzés alkalmából a *Signum Laudist*. Köztük van a szegedi dr. *Wanie Rezső* is, akinek szép teljesítményeiről lapunkban sokszor számoltunk be.

A magyar-osztrák uszóbéke. Nemrég köztük, hogy az osztrák uszósövetség vonakodott eleget tenni a MUSz-szal kötött kölcsönöségi megállapodásnak és az osztrák uszó- és vízipólócsapatnak a fedett uszoda megnyitó ünnepén való részvételéért 1500 sillinget követelt. A MUSz érélyes hangu levelére az osztrák uszósövetség azonnal válaszolt. Levelében kijelentette, hogy követelésétől hajlandó elállni abban az esetben, ha a MUSz kötelezettséget vállal arra nézve, hogy 1931-ben Bécsben is megtartják az összes magyar-osztrák uszó- és pólómérkőzéseiket. Miután az uszósövetségnek ez ellen nem volt elvi kifogása, a magyar-osztrák uszóbéke helyreállott. Egyébként a MUSz megegyezett az osztrák szövetséggel, hogy a megnyitó ünnepély torony-ugró számát Bécsben bonyolítják majd le, miután a fedett uszodában nincs ugrótorony.

A német uszósövetség kebelében nagy viharok dulnak. Dr. Geisow, a szövetségnek Magyarországon is ismert elnöke, a szövetség hivatalos lapjának utolsóelőtti számában vezércikket ír, amelyben arra szólította fel a szövetség taggyesületeit, hogy szakítsanak az eddigi »marazmus«-sal, vegyének részt a német közéletben és —

politizáljanak! Dr. Geisow szózatának különös hatása lett! A hatalmas német szövetség vezetői megmozdultak elnökük ellen, élénken tiltakoznak a cikk ellen és egytől egyig azt hangoztatják, hogy a német uszósövetségben, mint eddig, ugy ezentul sem lehet helye a politikának. A sport célja az emberiség testi kulturájának a szolgálása, tehát több, mint a napi politikáé. Ezért a célért akar a szövetség a jövőben is küzdeni és nem fog eltérni ettől még akkor sem, ha elnökének más is a felfogása. A berlini alszövetség odáig megy a tiltakozásban, hogy az összes vezetőségi tagok aláírásával ellátva ezt a nyilatkozatot jelentette meg ugyancsak a szövetség hivatalos lapjában, a »Der Schwimmer«-ben: »A berlini uszósövetség választmánya sajnálatlaltal vett tudománst dr. Geisow szövetségi elnöknek 1930 október 15-én megjelent cikkéről. A cikk tartalmával nem vállalunk semmi közösséget, mert az a D. S. V. legelső törvénye ellen való, amely a politikai kérdésekben való teljes neutralitást írja elő. Minden erőnkkel azon leszünk, hogy ez a szabály érintetlen maradjon.« A szövetségi uszókapitány külön nyilatkozik és kijelenti, hogy ő nem törődik azzal, ha a vezetőknek, vagy tagoknak magánéletükben politikai véleményük van, de a szövetségi életbe nem engedni belevinni a politikai herce-hurcát. Még éle- sebben nyilatkoznak a többi vezetők és felvetik a kérdést, hogy válaszuton van-e a német szövetség? Azt hisszük, hogy ilyen egyértelmű állásfoglalás után nem a Verband fog széteszlani, hanem politizálni kívánó elnöke fog távozni.

A debreceni uszók. Debrecen mindig előkelő szerepet vitt valamennyi sportágban, csak az uszósportban, amelyben Szeged fiai oly nagy-szerű eredményeket értek el, nem tudott eddig méltóan szerepelni. Vértes Sándor, a MUSz keleti kerületének elnöke a következőkben adja ennek okát: »A debreceni uszósport csak a háboru után talált talajra, amely egy kúbigödörből átala-kitott strandfürdőben működött. Ebből a szak- osztályból alakult ki a DUE. Később javult a

helyzet, mert a Margit-fürdőben megnyílt a 33 méteres uszoda, de a sportbeli igényeket csak a nagyerdőn létesített városi strandfürdő elégítette ki. A nagyerdei uszoda a klimatikus viszonyok miatt a nyári hónapokban is alig 30—35 napig áll az uszók rendelkezésére. A debreceni uszók persze ilyen rövid idő alatt nem tudnak országos viszonylatban is helytálló eredményekig fejlődni. Minden reményünk a város határában folytatott mélyfürásban van, mert ha ott melegvizet találnak, kapunk fedett uszodát és akkor a nagyszerű debreceni uszóanyag is meg fogja mutatni, mire képes. Így is, a mostani viszonyok ellenére, az összes kerületek között a keleti kerület rendezte a legtöbb versenyt: a két debreceni egyesület, a DEAC és a DUE, összesen 14-et.

Tutajok a Tiszán...

A némán ballagó vizen
Tutajok usznak szeliden.
Nekem mindegyik izenet,
Mely megállítja szívemet.

Máramaros, a régi, szép,
Melynek vidoran zöld vizét
Bámultam bus fiatalon,
Izen nekem a tutajon.

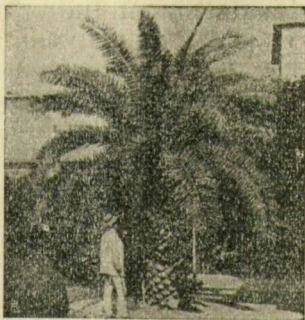
A messze zengő vén hegyek
S a vén sasok a bérc felett,
A fiatal Tisza s Sziget
S egy fehér kendő integet.

Egy fehér kendő: szerelem,
Maholnap szemfedőm nekem,
Alatta álmodom folytatom
Az alvilági tutajon...

Juhász Gyula.

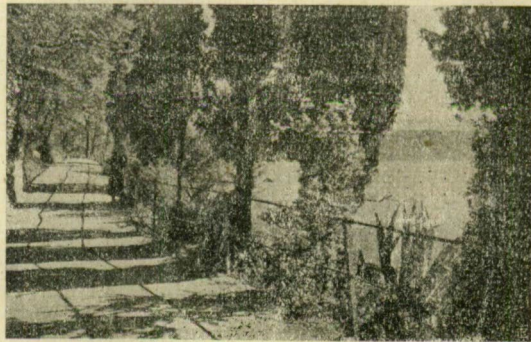
Abbazia

Olaszországnak ez a gyönyörű üdülőhelye és tengeri fürdője novemberben és az ez után következő téli hónapokban is a legélénkebb élet színhelye. Kellemesebb és melegebb az idő, mint másutt. Átlag 14° C. a hőmérséklet és a főszezon elmúltával is nagyszámu közönség élvezi Abbazia természetadta szépségeit, kis öblökkel csipkézett partja mellett a tengert és a sétahelyeket.

Gyönyörű parkültetvények közt, a kilométerekre nyuló tengerparti sétányokon egyaránt a legkellemesebben érzi magát az Abbaziában üdülő, aki igen kellemes kirándulásokat tehet a tengerparton Abbaziától délre és északra eső kedves helyekre. Fiume felé Voloskába, a déli strandon pedig Icicibe, Ikába, Lauránába, Medeába, Mosiénába.

Mindezekre a helyekre nemcsak gyalog juthatni el Abbaziából a legrövidebb idő alatt, kel-

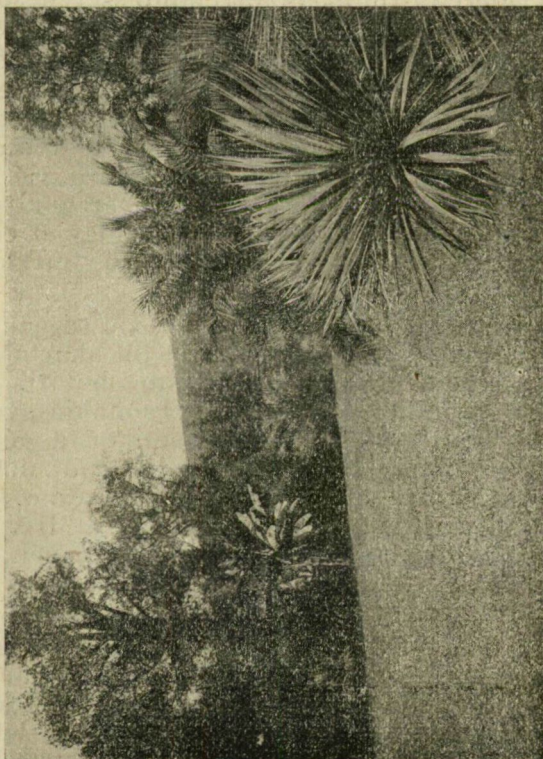
A
TISZA

lemes sétauton, hanem hajón, bárkán és autóbuzson is. Voloska és Laurana között pedig villamos közlekedés van.

Ilyenkor, a tél elején különösen buja pompával gyönyörködtetik az üdülőket a babérerdők, amelyeknek Abbazia moszkítómentessége köszönhető. A babérlevelekből kiáradó remek illatot a moszkítók nem viselik el, ezért nem él meg Abbaziában ez a kellemetlen bogárfajta.

Kellemes szórakozások naponta kínálkoznak

Babér és pálmacserje.

Abbaziában, ahol ki is veszi a most is szép számmal ott élő külföldi közönség ezekből a részét. A vizisportok művelése mindennapi jelenség, tekintet nélkül az évszakokra. Most is nagy légs- és napfürdőzés folyik s élénk az élet ezen az enyhe éghajlatu, szép helyen.

Szebb pálmákat egész Itáliában nem lehet látni, mint amilyenekben ott gyönyörködik a szem.

Segrave katasztrófája

Most fejezte be az a bizottság a magyar motorcsónaksport híveit igen közélről érdeklő vizsgálatát, amelyet abból a célból küldtek ki, a vizisport legkiválóbb szakembereiből összeállítva, hogy állapítsák meg: miképpen történt a Windermere tavon az a megrendítő szerencsétlenség, amelynek áldozata lett *Segrave* Henrik őrnagy.

A rettenthetetlen világrekorder Miss England II. nevű motorcsónakjával már hosszabb idő óta Amerikában tartózkodott és hivatalos szakértők jelenlétében kezdte meg világrekordkísérletét. Kétszer száguldott végig csónakjával a tavon s a második út után megállapították, hogy az eddigi 92.8 mérföldes világrekordot 98.76 mérföldre javította.

Segrave azonban ezzel a sebességgel sem volt megelégedve és mindenáron túl akarta szárnyalni a 100 mérföldes (160 km) határt. Harmadszor is indult és sikerült is csónakja gyorságát 100 mérföldre emelni, amikor a gép az egyik fordulóban felborult. Abban a pillanatban, amint az áttüzesedett motor érintkezésbe jutott a vízzel, óriási robbanás hallatszott, a Miss England II. néhány pillanatig még a víz színén lebegett, azután elsüllyedt.

A kísérő motorosok azonnal a szerencsétlenség színhelyére rohantak és sikerült is Segrave őrnagyot és mechanikusát, Nilcoxot, kihalászni. Mindketten súlyos sérüléseket szenvedtek. Segra-venek a robbanás mindkét karját tőből letépte és bár azonnal bekötözték, az elvérzést nem lehetett megakadályozni. Negyedórával a katasztrófa után, miután eszméletét néhány pillanatra visszanyerte, meghalt. Felesége, aki a partról nézte a versenyt és szemtanuja volt a katasztrófának, mellette állott a halál pillanatában is.

A katasztrófa pillanatában minden eddigi világrekordnál gyorsabban, szakértők szerint körülbelül 105 mérföldes sebességgel rohant

Segrave, ezt azonban már nem lehetett igazolni, mert a csónakban elhelyezett hivatalos mérőeszközök a géppel együtt elsüllyedtek. Segrave őrnagy rövid idő alatt a motorsport legendás hősei közé küzdötte fel magát. Utólérhetetlen volt, mint autóvezető is, akit lovagi rangra emelt az angol király verhetetlensége elismeréséül. Segrave mindenáron azt ambicionálta, hogy elérhetetlenül jó motorcsónakvilágrekordot állítson fel.

Első gépe, amelynek neve ugyancsak Miss England volt, tavaly startolt először Amerikában és összes ellenfeleit legyőzte, de néhány tizedmásodperccel elmaradt a világrekordtól. Segrave félsikerét építési hibáknak tulajdonította és tavalyi tapasztalatai alapján konstruálta új gépét, a Miss England II-t, amelyet Rolls-Royce motorral szerelt fel és amelytől nagy teljesítményeket várt. A sebesség javára, a stabilitás rovására konstruálta meg a csónaktestet, amely fölött így éppen a legkritikusabb pillanatban veszítette el uralmát. Segrave felesége az első világrekord óta, amelyre férje titokban készült, állandó utitársa volt az őrnagynak vakmerő vállalkozásaiban és csak a közelmúltban tett olyan nyilatkozatot, hogy érzése szerint mindaddig nem érheti férjét baj, amíg ő a közelben tartózkodik és imádkozik érte. A katasztrófa, sajnos, most mégis bekövetkezett. A szerencsétlenség után husz perccel szakértő bizottság vizsgálta meg a Miss England II. utvonalt.

A vízben, nem messze a katasztrófa színhelyétől, egy három méter hosszú fatörzset találtak s bizonyosra veszik, hogy a rettenetes erővel rohanó hajó ennek ment neki és ez okozta a rettenetesen rekordjavító halálát. Segrave őrnagy halálhíre világszerte nagy megdöbbenést keltett, mert benne mindenütt a motorsport egyik leglelkesebb és legfáradhatatlanabb harcosát tisztelték.

A TISZA kiadóhivatala

postatakarékpénztári csekk számlájának száma 2083.

A
TISZA
11

telték, akinek emberi tulajdonsága, szinte közmondásos szerénysége és csendes modora mindennütt, ahol csak járt, barátokat szerzett.

Turistaság és vízituristaság

cimmal írja *Zubor* István a következőket abból az alkalomból, hogy a *Turisták Lapja*-ban vitáznak a turistafogalomról:

A tiszteletreméltó konzervatív elgondolás nem akarja beengedni a »turista« szó keretei közé a csónakot, az evezőt és a vizet: »A csónak közlekedési eszköz...«

A csónak közlekedési eszköz és mint ilyen feltár a turista előtt egy olyan területet, ahová a maga szögesében soha el nem juthatna.

A folyópart, a tó világa, a nádas érdekes s elvitathatatlanul a természethez tartozó területére csak csónakkal lehet eljutni: a turista tehát csónakba ül, mert a természetnek ezt az oldalát is ismerni akarja.

Ismerni akarja, mert a természet őt minden oldalán érdekli, a természetet minden megnyilatkozásában egyformán szereti.

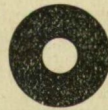
Az, hogy ősei, a négy évtizeddel ezelőtti turisták csak a hegyek iránt érdeklődtek, nem zárhatja ki a turista fogalmából őt, aki látszólag még több amazoknál, mert ő a természetet még szélesebb vonalakon keresi és járja.

Ha a magyar turistamozgalom egy olyan nevet vesz fel, melyben benne lesz a hegyek fogalma, akkor senki sem fog tovább vitázni afelett, hogy például a »hegyeljáró« elnevezés alatt lehet-e csónakost is érteni?

De addig, amíg a turista sokkal szélesebb fogalma alá tartozónak tartjuk és valljuk magunkat, addig éppen azért, mert ez a fogalom nem a hegyekkel, de a természettel van szorosabb összeköttetésben, nem zárhatjuk ki innen azokat sem, akik a természetet egészséges, fáradságos munka árán, de evezők igénybevételével igyekeznek felkeresni.

Legszebb NŐI KALAPOK Ekkernél
SZEGED, KÁRÁSZ UCCA 8. (ROSMANN-HÁZ)

FÖLDES IZSÓ RUHADIVAT ÁRUHÁZ
SZEGED, KÁRÁSZ U. 7.

**Legnagyobb választék!
Legjutányosabb árak!
Minden igényt kielégít!**

Elsőrangu mérték utáni angol uri szabóság.

**LEJÓBB BEVÁSÁRLÁSI
FORRÁS!**

**A
TISZA**

13

Alig használ,
gyorsjárata,
üzem biztos

MOTORCSÓNÁK külmotorral,
siklótesttel
olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

**Szeplő- és
májtinktremek**

biztos hatással a **szege**di

**SZÉCHENYI
ILLATSZERTÁRBAN**

(Kiss-palota) kaphatók.

Ij. Dóka Mátvás regatta hajóépítő **Budapest, III., Lajos ucca 121.**
Telefon: Ant. 626.17. **Specialista** sima építési (race) regatta versenyhajók, különleges sport és versenyhydroplánok (siklóhajók), vitorlás-yollék, motoros hajók, tura evezős csónakok (gig-ek) építésében. — Mindennemű szakszerű javítás. — Előnyös fizetési feltételek.

DÉNES ÉS FRIEDMANN RT.

automobil és motoripari különleges cikkek

Budapest, VI., Dessewffy ucca 29.

**Motorcsónakosok csakis Champion-gyertyát
használnak!** Kaphatók minden szaküzletben.

GUMMI-HARISNYÁK minden mérethe
PANNONIA GUMMIKERESKEDELMI RT.
BUDAPEST, VI., Vilmos császár ut 15. Telefon 268-54.

 **Vízi létesítmények és egyéb ács munkák
elismerten legjobb készítője**
Bittó János ácsmester Szeged,
Bárka u. 10.

**Vegyen
megbízható**

CSÓNÁKOKAT,

motorcsónakot, Caille motort, gumicsónakot,
König oldalmotort kényelmes részletfizetésre

BERGSMANN-nál **VII., Peterdy ucca 14.**
Telefon: József 450-26. szám.

A
TISZA

14

ABBAZIA

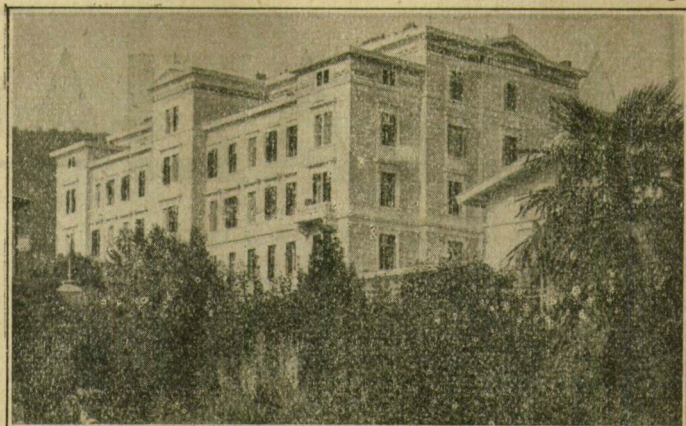
elragadó fekvésű gyógy- és tengeri fürdőhely a Quarnero öböl északi részén a Monte Maggiore (1400 m.) tövében. Enyhe klímája ritkár éri el a fagypontot, az évi hőmérséklet átlaga 13.2° C., a téli átlag 7.9°, a légnyomás 76.2 mm. A nyári melegben a hűvösre forduló éjszakák különösen kellemesen hatnak. Abbazia örökzöld pompája, a tavasz és őszenyhe éghajlata szinte odaláncolja az idegeneket. Főszezon husvétkor és július—augusztusban. Abbazia világhírét mint gyógyhely azoknak a kiváló eredményeknek köszönheti, amelyeket a szivbajok, véredény és idegrendszer zavarainál, nehéz betegségek után, anyagcsere rendellenességek, asthma bántalmak és utókurára szorulóknál ért el. Gyenge és üdülésre szoruló gyermekeknél felbecsülhetetlen értékű a hosszabb téli tartózkodás Abbaziában.

FÜRDŐIGAZGATÓSÁG:

Azienda di Cura. A Villa Angiolinában. Felvilágosítások és prospektusok.

A
TISZA

15

Minden kényelemmel berendezett elsőrendű szállók és pensiók. — Egész éven át nyitva. Központi fűtés. — Magyarul is beszélnek.

HOTEL REGINA PALACE-HOTEL BELLEVUE ABBZIA (ITALIA)

Hideg és meleg folyóvíz a szobákban. — Loggiás és erkélyes szobák. — Elsőrendű konyhák. Kényelmes társalkodótermek. — Házi zenekar.

A
TISZA

16